

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU

Izvršujemo vsakovrsne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER

Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXIV.—LETÖ XXXIV.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY (SREDA), AUGUST 22, 1951

STEVILKA (NUMBER) 164

NOV GROB

ROZALIJA STEPLINK

BERLIN, 21. avgusta—Josip Kowalski, član tajne komunistične poljske policije, je izrabil priliko, da je pobegnil ob priliki komunističnih manifestacij v vzhodnem delu Berlina v zapadni del mesta. Kowalski je podal izjavno, da obstaja na Poljskem močno oboroženo partizansko gibanje, ki napada Ruse, kakor tudi redne poljske oborožene sile.

To gibanje da je podvojilo svoje moči od leta 1945. Mnogi bi radi pobegnili na zapad iz Poljske, kar jim pa ni mogoče. To razpoloženje vlada po vsej Poljski. Ti partizani napadajo sovjetske vojaške naprave in sovjetske vlake, ki vozijo vojaške potrebštine v vzhodno Nemčijo preko Poljske.

Ruska armada ima na Poljskem številne vojaške baze, ki so stalno predmet napadov od strani poljskih partizanov.

\$400,000,000 za poplavljeni Jug

WASHINGTON, 21. avgusta—Predsednik Truman je zahteval od kongresa, da se odobri kredit \$400,000,000 kot zvezna pomoč jugu, ki je bil poplavljeno v državah Kansas in Missouri.

Kakor znano, se je ob nastopu povodnji v teh krajih dala hitra zvezna pomoč v višini \$25,000,000. Predsednik Truman pravi, da je treba najmanj 16-krat toliko pomoči, da se delno pomaga ljudem ob njegovih izgubah in da se zgradijo opustošeni domovi in lokalni.

Škoda, nastala po poplavah, gre preko milijarde dolarjev, nadaljnja milijarda pa je izguba na zaslužku in dohodkih.

SKRIVNOSTNO OZADJE NAPADA NA PEARL HARBOR

WASHINGTON, 21. avgusta—Neki japonski uradniki trdi, da je pred napadom na Pearl Harbor leta 1941 obstojala špijonarna veriga komunistov, ki je vplivala na Japoško, naj napade Ameriko in naj ne obrača svojih oči na severo-zapad—na Sibirijo.

Japonski uradnik Mitsusada Yoshikawa je podal svojo izjavno pred senatnim pododborom za notranjo varnost. Nadalje je pojasnil, da mu je to skrivnost razdelil neki Richard Sorge, ki je načeloval tej špijonažni organizaciji in katerega so Japonci obesili leta 1943 ravno radi špijonaže na severo-zapad—na Sibirijo.

In to špijonažo so bili zapleteni tudi trije ameriški državljanji, je rekel Yoshikawa.

Lovil ribe, padel v vodo in utoril

To se je zgodilo Franku Ziki, 77-letnemu upokojencu, ki je lovil ribe v Euclid Beach. Zika je živel na 13709 Coath Ave. Utopljence so sicer potegnili iz vode, poskušali z umetnim dihanjem, toda vsi naporji so bili zeman. Ko je bil pripeljan v Collinwood Clinice, so morali potrditi le smrt.

Novorojenka prišla na svet z dvema zobjoma

V Women's Hospital je rodila Mrs. Frank Mramor, stara 27 let, stanujoča na 1147 E. 79 St., hčerko drugorjenko, ki je imela ob rojstvu kar dva zoba. Taki slučaj je primeroma redki.

Dewey je tudi zatrdiril, da bo Rusija v bližnji bodočnosti začela z novo mirovnino ofenzivo, to pa vsled tega, ker je spredela, da nas ne more prestrašiti z žvenketanjem orožja.

star.

Titoizem razširjen na Poljskem; partizani napadajo sovjetske vojaške naprave

BERLIN, 21. avgusta—Josip Kowalski, član tajne komunistične poljske policije, je izrabil priliko, da je pobegnil ob priliki komunističnih manifestacij v vzhodnem delu Berlina v zapadni del mesta. Kowalski je podal izjavno, da obstaja na Poljskem močno oboroženo partizansko gibanje, ki napada Ruse, kakor tudi redne poljske oborožene sile.

To gibanje da je podvojilo svoje moči od leta 1945. Mnogi bi radi pobegnili na zapad iz Poljske, kar jim pa ni mogoče. To razpoloženje vlada po vsej Poljski. Ti partizani napadajo sovjetske vojaške naprave in sovjetske vlake, ki vozijo vojaške potrebštine v vzhodno Nemčijo preko Poljske.

Ruska armada ima na Poljskem številne vojaške baze, ki so stalno predmet napadov od strani poljskih partizanov.

BOKSARJA-KRIMINALCA SE JE BATI

WASHINGTON, 21. avgusta—Giachino Anthony Baccolla je bil svoječasno boksar. 17. maja je umoril v Detroitu nekega zlatarja. Agentje FBI so ga postavili na listo desetih najbolj nevarnih kriminalnih tipov v Ameriki.

Baccolla je "skrajno nevaren kriminalec," ki bo moril brez premislike raje kakor pa, da bi se pustil ujeti.

Slovenec prvak pri odvetniškem izpitu

Iz Columbusa poročajo, da je med 488 kandidati za odvetniški poklic, ki so polagali tozadne izpit, dobil najvišji red 28 let stari John Butala Jr. iz 4831 E. 88 St., Garfield Heights, ki je dovršil pravne študije na univerzi Western Reserve. Mladi Butala je pred mesecem dni dobil službo v davčnem oddelku velebanke Cleveland Trust Co.

Na Koreji grozi propast pogajanju

SEOUL, Koreja, 21. avgusta—Komunistična delegacija uporablja vsa sredstva, da se ne nadaljuje redna pogajanja s uspehom. Glede zadnjega nedeljskega incidenta v Kaesongu, ko je bil eden komunistični vojak ubit, drugi pa ranjen, otožuje komunistično vodstvo Amerike, da so ti krivi dogodka, da niso dali ne zadoščenje ne garancije, da se taki dogodi v bodoče ne bodo ponavljali.

Na bojišču so se obnovile predvsem na vzhodnem delu fronte hude borbe z napadi in proti-napadi. Južno-korejske čete se so morale celo umakniti iz dveh hribovitih važnih postojank.

Iran je zrel za komuniste?

LONDON, 21. avgusta—Po poročilih iz Moskve smatrajo komunisti položaj v Iranu za ugoden, da iranski komunisti začnejo z neposredno akcijo in izkoristijo zamotan položaj v Iranu, kjer pogajanja med Britanci in Iranci radi uprave iranskega petroleja ne vodijo do zanesljivih uspehov.

"Cominform Journal," ki je sedaj stal ob strani v iranskem konfliktu in kazal svojo nezainteresiranost, piše v svojih kolonah, naj si ustvari v Iranu bojeval, odločna in razpredena ljudska fronta, ki bo vzel v svoje roke vodstvo iranskega narodno osvobodilnega gibanja in bo takoj dovršila svojo socialno zgodovinsko nalogu.

V Londonu smatrajo pisane glasila kominforme kot direkten poziv komunistom v Iranu, naj vzamejo oblast v svoje roke. Obenem ne prikrivajo strahu, da se že itak obstoječa napetost še poveča.

"ČETVORČKI SO PREVEČ ZA MENE!"

Bromly, Anglija, 21. avgusta—George Brown je mehanik. Tedensko zaslubi \$19.60. Družina Brown ima že 4 leta starega sinčka. George Brown je star 34, žena Mrs. Muriel Brown 27 let.

Družina se je pomnožila naenkrat s četvorčki. Eden od njih je sicer umrl, toda troje dekle in mati se počutijo normalno.

Ko je George Brown zaznal za porod četvorčkov, je pomisli na svojo finančno stran in zdihnil: "To je pa preveč za mene."

Jugoslavija dobiva direktno vojaško pomoč iz Amerike

Jugoslavija je prva in edina država, s katero se vlada Združenih držav direktno pogaja glede vojaških zadev. Ta pogajanja so posledica pogovorov, ki jih je imel meseca junija šef jugoslovanskega štaba general Koca Popović z vodilnimi funkcionarji ameriške obrameb v Jugoslaviji, s katero bi se bila jugoslovanska vojska v primeru napada sposobna postaviti v bran na planjavah v severovzhodnem delu Jugoslavije in tem ne žrtvovati mnogo ozemlja, kar bi bila nadaljnja popustljivost na strani iranske vlade prevelika zahteva, ker bi v nadaljnjem popuščanju Mossadegh risikal samega sebe.

Harriman je najavil, da bo odpotoval, če bo videl, da je njegov trud zmanjšan.

Z sosednjega Iraka se poroča, da imajo britanska zastopstva enako velike težave pri pogajanjih glede uprave in izkoriscenja tamošnjih petrolejskih vrelcev. Pogajanja za ureditev teh vprašanj so bila za enkrat odložena.

Jugoslovani bodo dobili nekatere stvari za svojo vojsko iz Anglije in Francije. Zavedajo se sicer, da s tem riskirajo propagandni naskok od strani komunistov, a smatrajo to za manjše zlo, kar pa da bi držali križem roke spričo rastoče oborožene sile sovjetskih satelitov na mejah Jugoslavije.

O tem poroča poseben dopisnik clevelandškega dnevnika "Plain Dealer" John P. Leacacos iz Beograda.

Jugoslovani brez iluzij glede Sovjetov

Leacacos je v Beogradu govoril z namestnikom zunanjega ministra Leonom Matesom, ki je jugoslovansko stališče na kratko označil tako-le:

"Bistvo mrzle vojne, ki jo vodi Rusija proti zapadu vsed svoje vojaške premoči na vseh točkah možnega trenja, je taktika stalnega izsiljevanja. To izsiljevanje se bo zmanjšalo le toliko, kolikor se bo ojačila oborožena sila sovjetskih satelitov na vrhuncu."

Po zadnjih poročilih se da sklepajo, da bodo pogajanja pravljena. Najmanj kar se da z govorstvo trdi, je dejstvo, da je anglo-iranska petrolejska kriza na vrhuncu.

Ruska letališča v vzhodni Nemčiji

LONDON, 21. avgusta—Vzhodostoji viri poročajo, da je Sovjetska zveza poslala v vzhodni Nemčiji letališča, od koder naj bi se vršili vzleti predvsem proti Veliki Britaniji za bombardiranje z atomsko bombo.

Sovjeti so tudi popravili prejšnja nemška letališča, da bi bila sposobna za sovjetske bombnike Tu-4s, ki so neka kopija ameriških leteličnih trdnjav B-29.

Sovjeti so nadalje zgradili podzemno tovarno, ki naj gradi lovcev.

Ta delavnost Sovjetov v vzhodni Nemčiji naj bi bila protiutež naporom Amerike in generala Eisenhowera, da ima zpadna Evropa zadostno letal na razpolago, kakor tudi, da se zpadna Evropa zadostno oboroži.

Isti viri poročajo, da so ugotovili zavezniki po svojih varnostnih organih, da se jačajo letalski poleti, predvsem lovcev nad vzhodno Nemčijo.

Nobenih višjih davkov v Clevelandu

Mestni župan Thomas A. Burke je izjavil, da nima v načrtu nobena zvišanja davkov za mesto Cleveland za prihodnje proračunske leto. Župan je zadržal, da bo izvoljen ponovno, se bodo obdržali občinski davki na isti višini, kakor zadnja tri leta, čeprav so se povisili stroški občinske uprave.

STARI AVTOMOBILI V PROSTI PRODAJI

WASHINGTON, 21. avgusta—Vlada je ukinila vsako kontrolo in maksimiranje cen starim avtomobilom. Ti avtomobili pa morajo biti starji—nad 25 let ...

Moskva ni menjala svoje politike;

Sovjeti naj se izkažejo v dejanh

TRUMAN PREDLOŽIL KONGRESU ODGOVOR RUSA ŠVERNICA

WASHINGTON, 21. avgusta—"Moja želja bi bila, da bi Vam poročal, da vsebujejo sovjetski dokumenti bistvene dokaze, da je Sovjetska zveza pripravljena predvračati svojo politiko in podvzeti korake, ki bi olajšali sedanjo napetost v svetu. Žal, da temu ni tako. Dokumenti ne dajejo nobenega jamstva, da bi Sovjetska zveza spremila svojo sovražno ekspanzivno politiko, ki ogroža svetovni mir," je sporočil predsednik Truman kongresu, ko mu je predložil dokumente, poslane kot odgovor na resolucijo kongresa od strani predsednika sovjetskega prezidija Švernika.

Predsednik Truman pravi istočasno, da bo Šverniku odgovoril v posebnem pismu in prisil, da se vsebinu tega pisma da na znanje sovjetskemu ljudstvu.

Predsednik je porabil to priliko, da je zahteval od kongresa, naj se odobrijo krediti, ki so potrebeni, če naj ameriška oddajna postaja "Glas Amerike" bo kos svojim nalagom.

Ostre in jasne besede Trumana

Predsednik Truman je naglasil, da će Sovjetska zveza v resnicah hoči mir, potem mora:

Prenehati s smešenjem Zdrženih narodov.

Prenehati s podporami tistim, ki začnejo agresijo vkljub obsodbi tega početja od strani Zdrženih narodov.

Mora prispetati s konstruktivnimi predlogi k prizadovanju, da pride do mirovne pogodbe z Nemčijo, Avstrijo in Japonsko.

Mora opustiti silo, ki jo uporablja sedaj v svojih satelitskih državah, ki nimajo zaupanja tamšnjega ljudstva.

Mora prenehati z kršenjem osnovnih človečanskih pravic in svobočin.

Mora pokazati dobro voljo in iskati pota, kako naj se izvrši razorozitev in stavi pod kontrolo atomske energije, vse v interesu miru.

"Ne morem svetovati spremembu politike!"

"Dokler ne bo konkretnih dokazov, da je Sovjetska zveza v resnicah spremila svojo politiko, ne morem priporočati kongresu, da naj se spremeni politika Amerike," pravi Truman.

Predsednik je pozval kongres, naj nadaljuje z delom pri velikem programu narodne varnosti in svetovnega miru.

"S tem, da se črtajo krediti 'Glasu Amerike,' se nam jemlje moč, da pride do sreca in do glav ostalih narodov. Komunistična propaganda v svetu je vedno jača. Treba je dati na razpolago sredstva, da bo možna in učinkovita propaganda, da se izve resnica," opominja Truman.

Pravica govoriti z ruskim ljudstvom

Senator Brien McMahon, ki je bil avtor resolucije o prijateljstvu ameriškega do ruskega naroda, je z veseljem povdari, da je bila predrta zelezna zavesa s tem, da se je dosegla pravica govoriti neposredno ljudstvu Sovjetske zveze. S tem, da je predsednik Truman najavil, da bo odgovoril Šverniku v posebnem pismu in zoper zahteval, da se vsebinu tega pisma seznamti rusko ljudstvo, je predsednik Truman podčrtal svojo odločno voljo, da bo vztrajal še nadalje pri tej pravici.

Sovjetska zveza se je temu pritisku

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 1-5311 — HENDERSON 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecov) 5.00
For Three Months—(Za tri meseca) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecov) 6.00
For Three Months—(Za tri meseca) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

DOMA IN NA TUJEM

(3)

Slovenci so se začeli, kakor to priča izseljeniška zgodovina, naseljevati v Ameriki v večjih skupinah še po letu 1880, pravzaprav izdatno v začetku tega stoletja in naslednjih desetletijih. Večina od njih je prišla v novo domovino, ko so živelji nih domači v upravi stare avstro-ogrške monarhije. Ne zanikam, da bi ne bil dotok tudi v letih, odkar je bila avstro-ogrška monarhija razbita in se je ustanovila na njenih razvalinah na jugu samostojna Jugoslavija. Njisi bodo prvi ali drugi, oboji so prišli v novi svet kot otroci domačih časov, kjer je slovenski narod kmaj prebolel otroško dobo političnega jecljanja, kaj šele, da bi bil sam v sebi dovršena politična in državljaška celota! Za to ni bilo niti prilike niti časa. V bivši Avstriji je šla borba Slovencev za osnovne pravice obstoja, da se je ta slovenski živelj vsaj ohranil pri življenu proti nastopajočemu nasilnu izvajanjemu nemškemu pritisku iz severa proti jugu. Tako zadržanje Slovencev je bilo po nujnosti razmer napram državi negativno. Potemtakem ne moremo govoriti vsaj o početkih oblikovanja tipa državljanja, ker so manjkali pač vsi predpogoji.

Še važnejša od opisanega momenta je bila družabna orientacija med Slovenci doma. Znani avstrijski liberalizem v klerikalizem sta sejala bogato setev tudi med Slovenci. Slovenska družba je bila bistveno razdeljena med dva tabora, čeprav ne smemo pustiti vnemar posamezne frakcije enega ali drugega. Boj med njima je bil neizprosen. Skoro bi človek rekel, da je bil pesnik Prešeren poleg velikega pesnika tudi velik prerok, ko je zapisal v "Krstu pri Savici": "Kako strašna slepota je človeka, Slovenec že morj Slovencu brata." V danih razmerah, kot so vladale na Slovenskem, ni bilo mogoče ustvariti niti ne zasnovati političen cilj, ki bi bil v življenu Slovencev v kakršnikoli državnih tvorbi vsem skupen. Enako ne v praktični politiki izdelati program, ki bi značil za vsako politično stranko, ki se je potegovala za ljudsko zaupanje in kot slovensko zastopstvo, borila v poslopijih narodnih zastopstev, najsi so se ta poslopja imenovala kakorkoli že, "maksimum," ki bi bil idealni cilj, in "minimum," pod katerega ne bi smela iti nobena politična skupina.

To politično dedščino iz avstrijske dobe so Slovenci prenesli v novo državo Jugoslavijo. Vsakdo bo priznal, da se tako razvojene politične skupine dapo z lakkoto izkoriscati po tistem, ki slučajno rabi eno, a drugič drugo. Vladujoči večinski narod—Srbi—so v Jugoslaviji dobro poznavali to osnovno politično napako Slovencev. Vlado iz Beograda je bilo, kar je samoobsebi razumljivo, raztegniti tudi na vlado v Sloveniji. Kdor pa naj vlada v Sloveniji, naj se iz hvaležnosti izkaže centralni vladni v Beogradu, kadar bo rabila njegove glasove, ko ne bo šlo za tipična slovenska vprašanja. Srbi so dobili te glasove z lakkoto. V liberalnem slovenskem taboru pred zadnjo vojno je bilo znanih dvoje imen, dr. Žerjava in dr. Kramerja. V nasprotjem taboru slovenske ljudske stranke je bil njen nespornejši glavni predstavnik dr. Korošec. Kadarkoli je bilo v Beogradu v časih vladnih kriz vprašanje, katere slovenske glasove bo uporabiti, je bila izbira precej lahka, namreč za Srbe. "Poslušaj ti Žerjav, ti Kramer, ako nočeš ubogati ti, da nas v našem programu podpiraš, imamo v Ljubljani Korošča, ki nas bo podpiral. Poslušaj Korošec, ako ne ubogaš ti, in nas ne podpiraš, imamo v Ljubljani Žerjava in Kramerja, ki bosta rada prisledila vladnim jaslim." To je bila za Srbe glavna orientacija v njihovi politiki do Sловенije.

Absolutno notranja razdvojenost ni imela časa, morda niti ne volje, da bi se posvetila državljaški vzgoji Slovencev. V vsemi temi znaki domače družbene in socialne ter politične orientacije so se naseljevali Slovenci v Ameriki. V Ameriki sami pa je morda na mestu nadaljnje razlikovanje med tistimi, katerih namen je bil ostati stalno v novi domovini, in med tistimi, ki so prišli za zasluzkom in po denar, da se z njim povrnejo nazaj in podprejo doma šibko domače gospodarstvo. Gledate zadnjih bi bilo itak nesmiselno izgubljati besede o ameriški državljaški vzgoji. Prvimi pa veljajo že zapisane vrstice, katerim dodajmo še nekaj naslednjih.

L. Č.

ENAKOPRAVNOST

BARBERTONSKIE NOVICE

BARBERTON, Ohio — Zopet se oglašam in to pot želim podati nekaj novic iz naše naselbine. V Barbertonu bomo namreč imeli veliko tri-dnevno slavnost ob prilikl otvoritve nove dvorane društva Domovina.

To bo zelo pomembna proslava za vse Slovence, ker je skoraj pri vsaki družini kakšen član društva Domovina, v nekaterih družinah pa tudi po 10 in več z vnuki vred. Člani smo ponosni na naš novi dom. Seveda, veliko bo še dela in vzel bo časa, da se bo vse plačalo, pa se bo vse naredilo, samo da bomo člani pažili in gledali v korist društva. Potem bodo tudi tisti, ki nas podpirajo in zahajajo v naše prostore, videli, ad smo združeni. Star pregovor je: Sloga jači—nesloga tlači!

Dne 1. sep. bo otvoritev s kratkim programom. Za ples bo igral poznani orkester Frankie Yankoviča, v nedeljo, 2. septembra bo slavnostni banket z obsežnim programom, petjem in govor. V petju bodo nastopili ženski zbor iz Barbertona, ki bo zapel več lepih pesmi, in dobro poznana Miss Mary Polutnik iz Lorain, O., ki se je povabilu odzvala, in ker zna tako lepo zapeti, bo gotovo ugajala posetniki.

Vse, kar se pri SANSU nakolektiva, v veselje samo živim na tem svetu!!! Nasprotnikom v album—vam cenjeni, darovalci, prijatelji, pa v imenu potrebnih, iskrena tisočera hvala!

Basket v nedeljo popoldne se prične ob 4. uri. Po banketu in programu bo nekoliko odmora, nakar se ob 7. uri vrši koncert. Društvo je povabilo pevski zbor "Slovan" in pevsko društvo "Adrija," oba iz Euclida. Pevci so se odzvali, kar zelo cenimo in jim damo vso čast, kajti so zaposleni in ravno tisti dan se tudi vrši velika proslava Dneva SNPJ na izletniški farmi, kamor so bili pevci tudi povabljeni. Za to bosta zborna nastopila zvečer ob 7. uri. Priznanje jima za toliko truda in dela za narod. Podala bosta lep program, kakršnega v naši naselbini še ni bilo. Naj ne zamudi noben Slovenec te prilike. Vstopnice so v predprodaji za banket, kdor se pa ne more udeležiti banketa, si lahko nabavi vstopnico samo za konkerto. Poklicište Sherwood 5013.

Ker ravno pišem o koncertu, moram omeniti tudi koncert, ki so ga priredili mladi pevci Mladinskega pevskega zborna Slov. del. doma iz Collinwooda-Clevlanda. Ti mlada pevci so pokazali, da bodo Slovan, Adrija in drugi zbori še živelj v Clevelandu. Seveda je veliko truda in stroškov. Vsa čast staršiem, voditeljem in seveda tudi mladini, ki to držijo skupaj. V naši naselbini smo bili zadovoljni vši tisti, ki smo se udeležili dotičnega koncerta. Obljubili smo mladini, da se udeležimo njih pevcev, ki ga priredijo, in res se 29. julija zbralo poln bus naših Barbertončanov na izlet. Žal mi je, da nisem bila med njimi. Povedali so mi, da so se prav dobro zabavali na farmi SNPJ. Ko ne bi bila na počitnicah v Detroitu, bi bila gotovo tudi jaz med vami, pa drugič, saj ne mislim še umreti.

Na Delavski dan, 3. septembra bo pa veselica. Za ples bo igral priljubljen Johnny Peconov orkester iz Clevelandu.

Dne 6. oktobra priredi Gosdinjski odsek veselico v korist kuhinje, ker novi dom potrebuje nova kuhinjo, kakor tudi dosti nove posode. Članice smo veliko kupile, potrebujemo pa še toliko, da se kar bojimo misliti kdaj nam bo mogoče vse skupaj spraviti. Torej, že danes si napravite znamenje na koledarju, da ne boste pozabili priti na našo veselicu, 6. oktobra. Igrala bo godba Airliners iz Girarda, O., pod vodstvom Stan Kobala. Priporočam se, da nas posetite, če ne ravno z busom pa vsaj v avtom.

Vabimo vse Slovence, ne samo iz Barbertona pač pa tudi iz Kenmore, Akron, Cleveland,

Canton in drugih naselbin. Sedaj bomo imeli veliko dvorano—največjo v naši naselbini.

Na svidenje torej, 1., 2. in 3. sept. takor tudi na 6. oktobra!

Mary Nicholas

Piknik SANSa 26. avgusta

CLEVELAND, Ohio — V nedeljo pa gremo—i, kam—na deželo, v naš slovenski narodni kočiček, tam v košati senci, kjer lahko vzamete periče prsti v roko, naša je. Vse udobnosti, kot v domovini, odkoder smo prišli pred leti! Slovenska farma jo kličemo!!!

Delavci smo z vero lačne naštiti, bolanim datu zdravila, otrokom lepo bodočnost, šolske izobrazbe, zdravnikom olajšavo v poslu—novi Jugoslaviji pa krajje v težkih borbenih urah, itd.

To je naša vera na svetu—to nam srce narekuje in vse to (ali sišite) je pri SANSu na dnevnem redu.

Seveda, od radodarnih rok je

vse to odvisno in teh je lepo stevilo. Godnanje kje in kako je hudo ni še nikdar nasitilo in ozdravilo ljudi na svetu. Hitra pomoč je tisto olajšanje in vera v bodočnost, ne ravno čez noč, ali zboljšanje se že mnogo pozna.

Vse, kar se pri SANSU nakolektiva, v veselje samo živim na tem svetu!!! Nasprotnikom v album—vam cenjeni, darovalci, prijatelji, pa v imenu potrebnih, iskrena tisočera hvala!

Prostora na naši farmi je za tisoče in tisoče ljudi, vsak kdor je že bil tam, je o tem prepričan, in vsi ti mnogi se vedno ponudimo kot ena velika družina. Vse skrbi, ves strah, vse grožnje nadutev se lahko pozabijo, čisti zrak to vse razprši.

Vabilo je odkrito in resnično! Dve osebi na tem pikniku bosta pa kar terno zadeli. Eden ali ena, moško ali žensko zlato zapestno uro, vredno sto dolarjev, drugi srečnež pa prekrasno sliko-delno našega umetnika, sedaj že pokojnega Gregorija Peruščka. Prepričali vas bomo tudi kako kdo res lačne nasitimo in postrežemo z vsakovrstnimi okrepčili. Na svidenje!

Za odbor podr. št. 39 Sansa na St. Clair Ave.

Ivana Shiffner

KOLIKO SLADOLEDATA LAJKO POJE DRUŽINA V ENEM MESECU

ST. LOUIS, 21. avgusta — Sedemletni deček Charles Gibson je našel denarnico, ki jo je izgubil nek nameščenec v slavičarni, kjer se je prodajal tudi sladoled. V denarnici je bilo \$250. Pošten fantek jo je vrnil podjetju. Za nagrado mu je bilo objavljen: On in njegova družina bo dobivala toliko sladoleda za dobo enega meseca, kolikor ga bo mogla snesti.

IRAN SE UDELEŽI PODPISA POGODEB Z JAPONSKO

TEHERAN, 20. avgusta — Iransko zunanjino ministrstvo je uradno obvestilo ameriško poslaništvo, da se bo Iran udeležil podpisa mirovne pogodbe z Japonsko, ki naj se izvrši v San Franciscu dne 8. septembra 1951.

V JUGOSLAVIJI SE JE IZTIRIL VLAK

BEOGRAD, 21. avgusta — Potniški vlak iz Beograda v smeri proti madžarski meji je iztiril, pri čemer je bilo ubitih 10 sev. ranjenih pa 30.

CIGARETE IN AMERIKI 20. V ANGLIJI 50 CENTOV

LONDON, 21. avgusta — Britanski kadilci so bili zopet v kuhinje, ker novi dom potrebuje nova kuhinjo, kakor tudi dosti nove posode. Članice smo veliko kupile, potrebujemo pa še toliko, da se kar bojimo misliti kdaj nam bo mogoče vse skupaj spraviti. Torej, že danes si napravite znamenje na koledarju, da ne boste pozabili priti na našo veselicu, 6. oktobra. Igrala bo godba Airliners iz Girarda, O., pod vodstvom Stan Kobala. Priporočam se, da nas posetite, če ne ravno z busom pa vsaj v avtom.

Vabimo vse Slovence, ne samo

Tolminci so svečano proslavili spomin pesnika Simona Gregorčiča

Letos bo minilo 45 let, odkar je umrl Simon Gregorčič, slovenski pesnik in veliki pesniški umetnik, ki ga je rodila sončna Goriška. Njegove lepe, izredno čustvene, dognano oblikovane pesmi so si našle pot v ljudska srca, kakor pesmi malokaterega pesnika. Kaj naj povem o teh pesmis? Saj jih vse prav gotovo poznate. Kjer koli so raztreseni Slovenci po svetu, tam so prav gotovo tudi Gregorčičeve pesmi. Če niso tiskane, je pa prav gotovo kakšen droben košček preleppe pesmi Soči. V pepelnici noči, ali katere nešteti drugih, ostal skrit in shranjen v srcih, kot dragocen spomin iz mladosti.

črt za epsko lirsko pesem, ki bi obsegala cel zvezek.

Petintširideseto leto mineva letos od pesniške smrti. Vse sočne in žive so še njegove pesmi, ki so bile toplo bdorilo Slovencem v najtežjih dneh. Ko so fašisti požigali po Primorskem slovenske knjige, so domačini Gregorčičeve poezije kot najdražji zaklad skrivali in varovali, partizanski borci so deklamirali Gregorčičeve pesmi na mitingih, njegove verze so pisali na stenah bunkerjev in okupatorjev.

Zadnjo nedeljo v juliju so Tolminci svečano proslavili Gregorčičev spomin. Že dolgo so se na to svečanost pripravljali. In 26. julija se je v Vrsnem, Gregorčičevi rojstni vasi zbralo toliko ljudi, kakor jih je malokatrd pride na podobne svečanosti. Iz vseh krajev Primorske so prišli in tudi od drugod.

Nenadoma je umrla Terezija Pogačar, roj. Toni. Pokopana bila na pokopališču v Dravogradu. Zapušča dva sinova, sestre

Mlađoletna Lilijanca Hos je nenadoma umrla. Pokopana bila 26. julija iz Žal kapelice Ahaca. Zapušča starše, braške in druge sorodnike.

Umrla je Francka Čop, žena Pogrelj, roj. Štefanija. Pogrelj je bil 1. avg. na jesenskem pokopališču. Zapušča sorodnike Cop-Dolenc.

Dne 26. julija je bila pokopana Ana Peklar v Šmartnem prijeti. Zapušča hčer in sestre.

V 62. letu starosti je umrla julija v Zagrebu dr. Fran J. dipl. exp. akad.

Nenadoma je umrla Terezija Pogačar, roj. Toni. Pokopana bila na pokopališču v Dravogradu. Zapušča dva sinova, sestre

Mlađoletna Lilijanca Hos je nenadoma umrla. Pokopana bila 26. julija iz Žal kapelice Ahaca. Zapušča starše, braške in druge sorodnike.

Umrla je Ivana Godeša je bila pokopana 26. julija iz Jakovice Še veče na Žalah. Zapušča ta in tri sestre.

V 85. letu starosti je umrla julija Franc Šorli, p. d. Šorli bivši mesar in posestnik v Žalah. Zapušča starše, braške in druge sorodnike.

Umrla je Zofija Harmel, tera je bila pokopana 27. julija v Krištofove vežice na Žalah. Zapu

ALBERT REJC

ZA MIR NA JADRANU

(Nadaljevanje)

Nihče vseh teh različnih revolucionističnih in ireditističnih skupin se ne spomni, se noče spomniti, da so minili časi Rappa, časi pritska, časi pošiljanja telegramov francoskim in angleškim kabinetom, da omehčajo Beograd, časi diktata in srbsko-hrvaškega spora, tako ugodnega za spletko tujih diplomatov. Za mir in sodelovanje na Jadranu, ki si ga tako želijo italijanski in jugoslovanski narodi, je potreben samo neposreden sporazum med obema državama na vzhodni in zahodni obali Jadra.

II.

Samo pri nas v Sloveniji živi na deset tisoč Slovencev iz tržaškega ozemlja, z Goriško pod Italijo, ki so morali pod fašizmom zapustiti svoje rojstne kraje in ki se nočejo vrniti v razmere, ki so obremenjene z vso zakonodajo fašističnega režima. Celo iz Beneške Slovenije živi nekaj stotin beguncov, ki so moralni zbežati pred trikoloristi, ki še zmeraj dajejo ton pri ravnanju z beneškimi Slovenci. Pa vendar pri nas ne ustavljamo nobenih ireditističnih organizacij in ne oblepatimo okoli z nemimi ireditističnimi praporji, če tudi čutimo gremko izgubo slovenskega etnično strnjenega ozemlja.

Prej kot skupina ameriških senatorjev je naša država pokazala razumevanje za težkoče, v katerih je italijanska vlada zaradi gospodarskih problemov in pritiška nacionalističnih in ireditističnih krogov. Da napravi konec brezpravnemu pratskemu vdiranju italijanskega ribiškega brodovja v jugoslovanske teritorialne vode in vrišču ireditističnih krogov, ko smo te ladje lovili in vračali nazaj v njihove zahodne luke, je Jugoslavija sklenila sporazum o ribolovu. Ko se ta sporazum o ribolovu zaradi nacionalističnega hujskanja ni mogel izvajati, je bila prizadljena ga revidirati in je 28. 3. 1951 sklenila nov sporazum ter znižala za 1/3 odškodnino za riberenje v naših vodah, nato pa se privolila celo v to, da dosegne s francosko linijo doseči "etnično ravnotežje" proti naši zahtevi o pripadnosti tržaškega mesta njegovemu naravnemu jugoslovenskemu zaledju. S tem etničnim ravnotežjem so dosegli, da je nad desetina slovenskega naroda ostala izven svojih državnih meja. Mirovna pogodba je postavila slovenskemu narodu takšno državno mejo, da gledamo na 70 km dolgi obali tržaškega zaliva iz razdalje treh, štirih kilometrov na morje slovenskih ribičev in kmetov in ne moremo do njega.

Pa da bi vsaj pri onem delu slovenskega prebivalstva, pri 15,000 goriških Slovencih, pri 50,000 beneških Slovencih in pri Slovencih v Kanalski dolini pokazali ono, kar so obljudili v mirovni pogodbi v svoji ustavi. Za Beneško Slovenijo ne veljajo upravičena, to zahtevata in ne dolečo mirovne pogodbe, ne ustava, zanje je zakon samovolja videmske prefekture in kvesture, zanje veljajo nacionalistična navodila, ki jih dajejo vse italijanske stranke od demokratične do informbirovske. Beneška Slovenija je dežela, kamor ne sme stopiti noga Slovencev italijanskega državljanja iz goriške pokrajine. Pri ogromni italijanski obutveni industriji, ki s svojo obutvijo preplavlja tudi trž, so beneški Slovenci v sredini Evrope narod v copatah; vsi: moški, ženske in otroci po teh nesrečnih, bednih vseh nosijo le copate. Odraslega moškega ni doma; nad 15,000 odraslih beneških Slovencev si s trdim delom služi gremki kruh v Franciji, Belgiji in drugod. Kaj je potem čudno, če Slovenci v coni A STO no-

čejo slišati ničesar o italijanski revolucionistični in ireditistični propagandi in se krčevito bore proti vsem raznarodovalnim pojizkusom tržaške občinske uprave, conskega predsedstva in ZVU.

Dvakrat v zadnjih 50 letih, je italijanski imperializem pljusnil svoje umazane valove na narodnostno sklenjeno ozemlje jugoslovanskih narodov: v prvi svetovni vojni s tajno londonsko pogodbjo, s pohodom razuzdanih D'Annunzijevih legionarjev; v drugi svetovni vojni z ognjem in mečem kot moderni barbari. Po prvi svetovni vojni smo komaj rešili dalmatinško obalo, po drugi pa so nam vsili meje, ki so pustile izven državnih meja 180,000 Slovencev in Hrvatov na sklenjenem etničnem ozemlju; pri nas je ostalo le 79,000 pristnikov italijanske narodne manjšine.

Kaj torej še hoče, ta italijanski ireditizem, ki ga predobro poznamo prav notri v njegovo drobovje. Ali misli, da nas bo ostrasil s svojim bučanjem po italijanskih trgh, s svojimi plohami interpelacij v rimskem parlamentu, s svojo gostobesednostjo v italijanskem tisku, s svojimi namigovanji o obrambi Evrope na grebenih Alp.

Jugoslavija je pokazala in stalno kaže pripravljenost na gospodarske in druge žrtve, potrebne za sporazum med obema državama, nikdar pa ne bo klonila pred ireditističnim hujskanjem in tudi ne dopustila, da bi še nadaljnji deli našega narodnega ozemlja padli pod zobe italijanskega nacionalizma.

(Konec)
(Po "Slovenskem poročevalcu")

DELO DOBIJO MOŠKI

MACHINIST
OPERATORI
Podnevi ali ponoči; dobre delovne razmere; plača od ure in bonus.
CLEVELAND
HOBBING MACHINE CO.
1311 Chardon Road

STRGACI
Izurjeni in vajenci; podnevi ali ponoči; dobre delovne razmere; plača od ure in bonus.
CLEVELAND
HOBBING MACHINE CO.
1311 Chardon Road

HISNIK
Stalno delo; dobra plača od ure z obedi. Nobenega težkega dela.
HOTEL CLEVELAND
W. 3 St. vhod
vprašajte za "Timekeeper"

Izurjen mož za tapeciranje
in pomočnik
Dobra plača od ure za moškega, ki je izurjen v delu. Stalno delo z obedom.

HOTEL CLEVELAND
Vhod na W. 3rd St.
Vprašajte za "Timekeeper"

RAZNO
Restavracija naprodaj
po zelo nizki ceni hitremu kupcu z gotovino. To stanovitno dobro podjetje se lahko kupi s poslojem ali brez.

WO 1-9558

IŠČE SE
velikega, močnega voznika
truka
s pohištvo: izurjen;
5½ dni tedensko.
\$75 tedensko.
OHIO FURNITURE CO.
6321 St. Clair Ave.

HIŠA NAPRODAJ
7-sobna hiša za eno družino, se prodaja. Fornez, 3 garaze, lota 50x160. V zelo dobrem stanju. Hišo prodaja lastnik sam.
Zglašite se na
376 E. 156 ST.
vsak dan od 6. do 8. zvečer; v nedeljo od 3. do 5. pop., ali poklicite IV 1-0480

GOSTILNA
z D 1 in D 2 stanovanji v Euclid, Ohio. Poleg je stanovanje. Izvrstan promet; popolna oprema. Se prodaja po zmerni ceni.
\$14,200

Blizu cerkve sv. Kristine. Hiša za 2 družini se prodaja. 5 in 5 sob: velike sobe, dve garaze. Lahko vselite v oba stanovanja v kratek. Cena \$13,500

PAGE REALTY CO.
KE 1-2326 KE 1-4967

POZOR,
TAJNIKI IN ČLANSTVO DRU-
STV ST. CLAIRSKEGA
OKROŽJA!

Ker padne na mesec 25. na soboto in je spodnja dvorana Slov. nar. doma na St. Clair Ave. oddana za prireditve, se bo asesment pobiral v petek, 24. avg.

Prosi se vse, da vzamete to v naznanje.
JOHN TAVCAR, tajnik

DELO DOBIJO ŽENSKE

Mlada ženska
dobi delo kuharice (short order) od 7. zj. do 3. pop. Izkušnja ni potrebna, če je pri volji učiti se.
SORN'S RESTAURANT
6036 St. Clair Ave.
Cleveland 3, O., EN 1-5214

DELO DOBIJO MOSKI

MAŠINISTI
POMOČNIKI ZA
MACHINE SHOP
Plača od ure.
Dobre delovne razmere.
CLEVELAND
HOBBING MACHINE CO.
1311 Chardon Road

MEHANIKI NA TRUKIH

MORAJO BITI IZURJENI
NA TEŽKIH VOZILIH.
Podnevi in ponoči.
Plača od ure poleg nadurvenega dela.
MOTOR TRUCK EQUIPMENT CO.
12000 Harvard Ave.
SK 1-2000

IŠČE SE
izučene mizarske delavce
(carpenters)
Dobra plača — Stalno delo
EUCLID HOMES CO.
960 E. 185 St.

HOBBING MACHINE
VERTICAL AND
HORIZONTAL
GEAR AND SPLINE

Prvi in drugi šift
Dobra incenitivna plača za začetek
THE
OLIVER CORPORATION
19300 EUCLID AVE.

KOVINSKI
DELAVCI
LAYOUT MEN -
COMPLEX

Kovinski
Pomočniki
Dobra plača od ure —
40 ur tedensko.

THE
OLIVER CORPORATION
19300 Euclid Ave.

TEŽAKI
ELEKTRIČARJI
MILLWRIGHTS
CLASS A

TOOL GRINDER
SET UP MEN

PRODUKCIJSKI STROJI
PLAČA OD URE
1. IN 2. ŠIFT

LEMPCO
PRODUCTS INC.

5490 DUNHAM RD.
MAPLE HEIGHTS

SMOKEY SAYS:
1. Crush out your
smokes.
2. Break your match in
two.
3. Drown your campfire.
4. Never burn grass,
brush or trash on dry
or windy days.

Remember—
Only you can
PREVENT
RANGE FIRES

NAZNANILO IN ZAHVALA

S solzami v očih in bolečino v srcih naznanjam vsem sorodnikom in prijateljem tužno vest, da je nenadoma umrl naš ljubljeni soprog, dobrski skrbni oče in brat

JOSEPH TONEJC

Podlegel je srčni kapi dne 23. julija 1951. Isti dan je šel za pogrebom dragega prijatelja in soseda Joe Uleta, ko je prišel tudi njemu klic smrti.

Pogreb se je vršil dne 26. julija iz pogrebnega zavoda Joseph Žele in sinovi na pokopališče Calvary, kjer smo ga položili k večnemu počitku v narocje materi zemlji.

Blagopokojnik je bil rojen 1. aprila 1895 v Spodnjem otoku pri Radovljici na Gorenjskem.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem sorodnikom in številnim prijateljem, ki so položili tako krasne vence cvetja k njegovi krsti. Ta dokaz vaše ljubezni nam je bil v veliko tolažbo v dneh smrti. Našo zahvalo izrekamo sledеčim:

Mrs. Jennie Tonejc, Dan in Leo Tonejc, Mary in Tony Jersan, Sophie Jersan, Gladys in Edward Jersan, Millie and Tony Mostar, Mr. in Mrs. John Janc, Mr. in Mrs. Anton Arteilj, Mr. in Mrs. Joe Pretnar, Mr. in Mrs. Andy Arteilj, Mr. in Mrs. Math Meglich, Mr. in Mrs. John Azman, Mr. in Mrs. Joseph Klein, Mr. in Mrs. Frank Potočnik, Mr. in Mrs. Anton Strancar, Mr. Louis Meglič, Mrs. Jersca Božič, Mr. in Mrs. Anton Pivkovic, Mr. in Mrs. Mathew Doleč, družina Ule, Mr. in Mrs. Frank Zobec st., Mr. in Mrs. Joseph Mekinda, Mr. in Mrs. Lovko, Mr. in Mrs. Anton Yerman in Urška Mekinda, Mr. in Mrs. Ivančič, Mr. in Mrs. Albert Dolgan, vsem pri Independent Lumber Co., prijateljem pri Cleveland Trencher Co., Pauline McVoy, Louise Nyfeler, Augusta Staehli, Sylvia Heinz, Ernest Vidmar, Frances Dulzer, Lillian Evert, Mr. in Mrs. Anton Dolinar, Mr. in Mrs. Anton Cvetko in družini Naprej št. 5 SNPJ.

Iskreno zahvalo naj sprejmejo vsi oni, ki so darovali v govorini in za sv. maše, ki se bodo brale za mir duši pokojnika, in sicer sledеči:

Mr. in Mrs. Frank Vidrich, Mr. in Mrs. John Kromar (New York) Miss Sophie Jersan, Mr. in Mrs. Henry Jersan, Mr. in Mrs. John Ropret, Mr. in Mrs. Anthony Pivkovic, Mr. in Mrs. John Godnavec, Mrs. Frances Vidmar, Mr. in Mrs. Frank Košerl, Mr. in Mrs. John Krall, Mr. John Laznik, Mr. in Mrs. John Plut, Mr. in Mrs. Joseph Mersnik, Mr. in Mrs. Steve Barton, Mrs. Mary Roff, Mr. in Mrs. Anton Stančič, Mr. Joe Lovko, Mr. in Mrs. Joseph Ule, Mrs. Rose Ule & Marilyn, Mr. in Mrs. Louis Laurits, Mr. in Mrs. John Bencin, Mrs. Josephine Spilar, Mr. in Mrs. Frank Knaus, Mr. in Mrs. Anton Stusek, Mr. in Mrs. Frank Knific, Mr. John Oshaben, Mr. in Mrs. John Oshaben Jr., Mr. in Mrs. Leo Oshaben, Mr. in Mrs. Stanley Oshaben, Mr. in Mrs. John Dolinar, Mr. in Mrs. John Petrowic, Mr. in Mrs. Vincent Kaucic, Mr. in Mrs. Matthew Dolenc, Mrs. Mary Mihelic, Mr. in Mrs. Hrvatin, Mr. in Mrs. Joe Knaus, Mr. in Mrs. John Jelnikar, Mr. in Mrs. Philip Troha, Mr. in Mrs. Frank Meznerič, Mrs. Emma Barowski (Janž), Mr. in Mrs. Anthony Cvetko, Mrs. Louise Reja & Dorothy Mr. in Mrs. Tony Lovka, Mrs. Rose Reiter, Mr. in Mrs. Jack Plemel, Mr. in Mrs. Laurich, Mr. in Mrs. Chester West, Mr. in Mrs. Frank Zalokar, Mr. in Mrs. John Kaluza, Mr. in Mrs. Frank Sadar, Mr. in Mrs. Al Sajovic, Mr. in Mrs. Joe Virant, Mr. in Mrs. Frank Ljubich, Mr. in Mrs. Mike Skufca, Mr. in Mrs. Ed Sadar, Mrs. Margaret Sadar, Mrs. Sile & Daughter, Mr. in Mrs. Louis Pirovec, Mr. in Mrs. Robert Kozel, Mr. in Mrs. Joe Fakult, Mr. John A. Fakult, Mr. in Mrs. R. Oberstar, Mr. in Mrs. Koci, Mr. Louis Jerse, Mr. in Mrs. Anton Basar, Mrs. Derganc, Mr. in Mrs. John Baloh, Mr. in Mrs. Ed Kirchner Jr., Mr. in Mrs. Ed Kirchner Sr., Mr. in Mrs. Eugene Kirchner, Mr. in Mrs. Don Di Maio, Mrs. Mary Jersan, Mr. in Mrs. Andy Fejdiga, Mr. in Mrs. Frank Kovach, Mr. in Mrs. Mike Vidmar, Mr. in Mrs. Frank Markun, Mr. in Mrs. Anthony Milavec, Mr. in Mrs. Jack Branišel, Mr. in Mrs. Joe Medved, Mr. in Mrs. Leo Jenko, Mr. in Mrs. Joe Ivancic, Mr. in Mrs. Frank Zobec, Mrs. Frances Nedoh, Mr. in Mrs. John Kadunc, Mr. in Mrs. Anton Satej, Misses Ann & Dottie Chinchar, Misses Judy & Ann Mihacic, Mr. in Mrs. John Burjak, Mr. in Mrs. Fred Jerome, Mr. in Mrs. Carl Ivec, Mr. in Mrs. L. Kolja, Mr. in Mrs. Laddie Sadar, Mr. in Mrs. Frischkorn, Mr. in Mrs. Ed Sarley, Mr. in Mrs. Peter Rotter, Mr. in Mrs. Steve Svet, Mrs. Ivec, Mr. in Mrs. Johnson, Mr. in Mrs. Joe Sylak, Mr. in Mrs. Anton Ivancic, Spinò, Mr. in Mrs. Joseph Krajc ter Richman Bros.

Toplo zahvalo naj sprejmejo vsi, ki so dali svoje automobile brezplačno v poslužbo za spremstvo pri pogrebu.

Zahvalo naj sprejmejo vsi, ki so se prišli posloviti in ga kropiti ko je ležal na mrtvaškemu odru, in vsi oni, ki so ga sprejmili na njegovi zadnji poti na pokopališče.

Hvala pogrebnemu zavodu Joseph Žele in sinovi za vzorno voden pogreb in najboljšo vsestransko poslužbo. Našo zahvalo naj sprejme čst. g. Brennan od cerkve sv. Pavla za blagoslovitev trupa, opravljene cerkvene pogrebne obrede in lep tolažilen govor v pogrebnih prostorih.

Zahvalo naj sprejmejo pogrebc-sobratje od društva Naprej št. 5 SNPJ, katerega član je bil pokojni, ki so nosili krsto, kakor tudi tajnik Mr. John Krebel za krasne v srce segajoče besede ob odprtjem grobu pokojniku v slovo a nam tolažbo.

Prav posebna zahvala pa bodi izrečena Mrs. Matildi Ropret, hčerki Ann in Mr. Eddy Sarley, kakor tudi vsem sosedom za vso veliko pomoč v težki urri. Hvala vam tisočera. Storili ste, kar store ljudje, ki imajo dobro srce in plemenito dušo. Hvala isto Mr. in Mrs. John Kromar, ki so se udeležili pogreba in prišli iz Portville, N. Y.

Ako se je pomotoma izpustilo ime katerega, ki je pomagal ali prispeval, prosimo opravičenja in naj isto sprejme našo globoko zahvalo.

Tako nenadno je prišla kruta smrt in Te je iztrgala iz naše srede, da ne moremo doumeti, da je to res. Pa je to strašna resnica in naša srca so žalostna, naše oči polne gremkih solz, vsaj smo Te vši ljubili. Hiša je pusta in prazna in zamen Te iščejo naše oči. Odšel si tja, odkoder ni

BELI DVOR

MLADINSKI ROMAN
SPISAL
GUSTAV ŠILIH
Predstavnik: Dr. Miloš Vauhnik

(Nadaljevanje)

Pomolčal je, stresel glavo in se sunkoma obrnil k potrežljivemu čakajočemu učitelju.

"Nič ne pomaga. Kar izpovem se vam: danes dopoldne sem ubil človeka ... pred svojo hišo..."

Njegovega druge je spreletela zona. Tega odkritja ni pričakoval. Ves čas je domneval, da se je ta kmetski velikaš, po vsej dolini razvijit kot zapravljevec, radi rastocih denarnih težkoč zapletov v nevarne posle. Da bi bil zagazil v močvirje resničega zločina, si ni mogel verjeti. Nenote se je nekoliko odmaknil od njega.

"Saj sem vedel," je zamrmral Gradnik, "zdaj, ko veste, s kom sedite, se odmikate. No, jaz bi se tudi, zato vam nič ne zamerim. Najboljše bo, da se poslovim od vas. Zares, kar dalje pojdem, Izdali me ne boste, kje ste me srečali? Saj ste obljubili..."

"Ne, ne," je vzkljiknil učitelj nekoliko osramočen, "motite se! Nenote me je povleklo od vas, to je istina. Poslušal vas bom vseeno. Za božjo voljo, kako pa se je to zgodilo?"

"Odkrito povedano, tega še sam ne vem. Med prepirom me je popadla takšna strašna jeza, da sem videl vse rdeče pred očmi. Prvo reč, ki mi je prišla v roke,

sem zgrabil in lopnil. Tako je bilo..."

"In kdo je ...? Koga ste?"

"Miklausina," je s težavo povedal Gradnik in si osmegenil z dlanjo potno čelo, ki se je bilo, kakor ob hudem naporu, orosilo z znojnimi kapljicami.

Učitelj je pomolčal. Miklausino ime med dolinskim poštanjaki ni imelo dobrega znaka ter je bilo zvezzano s propadom mnogih trdnih slovenskih kmetij v trški okolici. Bržkone je tudi nad Gradnikom zadrgnil mrežo.

Vendar ubojo ... To se doslej še ni pripetilo ... Učitelj je zaslutil globlje, skrite, važnejše vzroke ...

"Povejte mi natančno, kako se je bilo zgodilo!"

Skoro pregostobedno je ponovil Gradnik razgovor v sobi na Belem dvoru ter v vseh podrobnostih orisal njegov zavrsitek pred hišo, tako natančno, kakor da se še zdaj vglablja v svoj čin, kakor da ga še zdaj pregleda v celotnem obsegu.

Ko je končal, je učitelj vstal in se začel sprehajati sem in tja, kakor vedno, kadar je naporno razmišljal.

"Kako ste pa tako daleč zadrželi? Razumite me prav! Ničesar vam ne očitam, toda za najuba bo prav, ako poskušava točno pregledati dejansko stanje."

"Sam že ves dan tuhnam," je priznal begunc. "Kako sem takoj zadržel, ko sem vendar prevezel po očetu lepo, nezadolženo posestvo brez posebnih plačil. Sam nisem bil lenuh, žena je bila pridna ko mravlja ... Dokaj let sem dobro izdeloval, še denar sem nosil v hranilnico. Doma smo se lepo razumeli, z otrokom sem imel takšno veselje. Zdaj pa je vsega konec ... Prelepo in predobro se nam je menda godilo. Uh, ta Miklausin, ta zahrbni nevoščljivec! Samo on me je spravil tako daleč, da se moram nočoj skrivati ko divja zver po gozdovih..."

Ob spominu na zasovraženega nasprotnika je kar otrplil od suda in glas se mu je prekucl v grlu.

"Kdaj se je začela sprememb ..."

"Kdaj? Tisto nesrečno uro, ko me je izabil Vrhunc v svojo zasmrjanino beznicu. Ta lopov, ki je bil domenjen z Miklausinom. Zmeraj sem rad prebil nekaj uric v veseli družbi, toda navadno sem se poslovil s trezno glavo. Večinoma sem itak zahajal, saj veste, samo v našo narodno gostilno, k Skalovniku. Nekako pred dvema letoma pa me je sam zlodej nesel mimo Vrhunca, ko sem imel polno listnico bankovev za prodano sadje. Res ne vem več, kako me je pregovoril, da sem stopil v njegovo gostilno, samo to vem, da smo vso noč igrali in da sem ves izkušček pustil sleparjem. Kajpak tega takrat še nisem vedel. Potem sem v naslednjih dneh poskušal priigrati izgubljeni denar nazaj, pa sem se zmeraj bolj zapletal v sleparško mrežo ... Zmeraj bolj, posebno, ko mi je Vrhunc začel posojati denar. Danes vem, od koga ga je dobival ..."

"Gospod Gradnik," je v neprjetno jasnostjo vprašal učitelj, "kako pa je mogel vas, razsodnega moža, dobiti v kremlje malovredni Vrhunc, ki je v vsej okolici na slabem glasu?"

"Ej, vi ga ne poznate. Zelo je premeten in goroviti vam zna na sreč, kakor bi rožice sadil. Preden se mse zavedel, sem bil v razbojniški jami: vino mi je vzel razsodnost, karte pa de-

KADAR NAMERAVATE
kupiti ali prodati
hišo, zemljišče ali trgovino,
pokličite za zanesljivo in točno
postrežbo

JOHN ROŽANCA
LAKELAND REALTY CO.
Real Estate & Business Brokers
15604 WATERLOO RD., KE 1-6681

nar. Ujel sem se v Miklausinove zanke ..."

"Hm, to je čudno. Ves trg je vedel, kdo stoji za Vrhuncem, samo vi ne. Kakor da ste bili gluhi in slepi. Pa brez zamere, da sem tako odkrit!"

"Nič zato," se je silil Gradnik, "kaj bi zamera? Toda zelo sem žalosten, da me noben prijatelj ni opozoril na Miklausino spletke. Ena sama beseda bi me bila morda rešila ..."

"Ne, to ni res," je nenadoma rekel učitelj s trdnim glasom. "Nič vas ni moglo rešiti, saj niste hoteli niti videti niti slišati svoje lastne žene, kako bi se vam potem upal približati tujec ... In dosti prijateljev menda sploh niste imeli ..."

"Gospod učitelj," je vzrojil Gradnik, "nadejali sem se nekoliko drugačnega razgovora. Ne valim krvide s svojih ramen, bil sem res lahkomiseln in nespatmen, drugače bi bil pač občutil

Dva pogrebna zavoda
za zanesljivo izkušeno simpatično pogrebeniško postrežbo
po CENAH, KI JIH
VI
DOLOCITE pokličite

A.GRDINA & SONS
FUNERAL DIRECTORS
1033 EAST 63RD ST.
HENDERSON 1-2088 - KENMORE 1-5890

nevidne mreže okrog sebe. Toda vi trdite, da je vsa okolica vedela, kako je z menoj? Že verujem, že verujem ... Eno brido spoznanje več: vsa okolica me je sovražila, da, sovražila, ker mi je zavidala. Za vraga, vvi ste nevoščljivi, vvi ste enaki."

Jezen je skočil pokoncu in, pograbivši na tleh ležeči nahrbnik, s strani poškilil na učitelja, da bi ugotovil učinek svojih besed.

"Tako ne prideva do jedra," je dejal ta mirno. "Neprijetno mi je, da vam moram pomoči v obraz zrcalo, v katerem se boste prav videli, ali prosili ste me pomoci in jaz vam je nisem odre-

kel. Ne odmikajte se in pogumno pritisnite prst na tvor: Gradičnik, sami ste se izkorčili sovražku v roke, — s svojo preveliko bahavostjo in nečimernostjo! Ves trg ve to."

(Dalje prihodnjih četrtih)

NA GROVEWOOD AVE.

Hiša za eno družino — s sobo se karpetirane, forne na vijolični voli. Vse v najboljšem stanju. Cena samo \$11,000.

KOVAC REALTY

960 E. 185 ST.

VAS MUČI GLAVOBOL?

Nabavite si najboljše tablete proti glavobolu v naši lekarini.

Cena 50c.

MANDEL DRUG CO.
Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C.
15702 Waterloo Rd. — IV 1-8681

HISNI GOSPODARI!!

Čas je, da pregledate vaše strehe in žlebove. Izdelujemo nove strehe in popravljamo stare. Se priporavljamo Slovencem in Hrvatom.

FRANK KURE

R. D. 1, Box 224, Chardon, Ohio
Pošljite dopisnico za naročila v poklicite Newbury 8235

Chicago Advertising Co.
139 N. CLARK ST.
CHICAGO, ILL.
DEarborn 2-3179

WANTED TO RENT

HOUSE SOLD — MUST MOVE.
Responsible Employed Vet Family, living in basement apartment, 4 small children, (2 sets twins), need 5, 6 rooms. Prefer unfurnished North or Northwest. Moderate rental. Rockwell 2-1818

FEMALE HELP WANTED

WOMEN WITH NURSING EXPERIENCE.
THERE'S A JOB FOR YOU TO DO
PRACTICAL OR REGISTERED NURSES

NEEDED IMMEDIATELY
If you can do full or part time work.
Contact, Director of Nurses,
METHODIST HOSPITAL Gary, Indiana

GIRLS THERE'S A JOB FOR YOU TO DO
NURSING

Methodist Hospital School of Nursing of Gary is still accepting applicants for the September, 1951 class. High school graduates who qualify for admission to this 3-year course have an opportunity to learn a profession that will provide lifelong security. Inquire

DIRECTOR OF NURSING,
METHODIST HOSPITAL Gary, Indiana

HOUSEKEEPER

Girl or Woman, not over 45, for General Housework and Cooking.

Family of 3 adults. Beautiful new home. Automatic washer and dryer. Own room and bath.

Must be experienced. References required. Call WHeaton 8-2623 days. St. Charles 4961 evenings and Sunday.

HELP WANTED MALE

NATIONALLY KNOWN FIRM NEEDS

Field Service Representative

This interesting position offers excellent opportunity for young man possessing these qualifications:

- College degree or equivalent in experience.
- Pleasant personality and the ability to get along with people.
- Technically or mechanically minded.
- Free to travel — car a necessity.

If you believe you can qualify for this secure well paying position offering excellent opportunity for advancement,

WRITE TO MR. H. GILBERT
GIBSON REFRIGERATOR CO.
GREENVILLE, MICHIGAN

STRUCTURAL ENGINEERS or DRAFTSMEN

ENGINEERING DEGREE OR EQUIVALENT
AT LEAST 5 YEARS EXPERIENCE ON DETAILED AND CHECKING STRUCTURAL DRAWINGS

WRITE COMPLETE DETAILS, EDUCATION, EXPERIENCE AND SALARY EXPECTED TO

DRESSER EQUIPMENT CO.
WIRE OR PHONE COLLECT — UNIVERSITY 2123
875 MICHIGAN AVE. COLUMBUS, OHIO

Hitra odprema hrane v Jugoslavijo

Iz našega skladišča v Trstu odpremimo v NAJKRAJŠEM času vsa naročila brez vsakršnih stroškov za prejemnika v Jugoslaviji.

Vsako naročilo je POPOLNOMA JAMCENO. Obrnite se z zaupanjem na našo tvrdko, postrežni boste v vaše največje zadovoljstvo.

Ako želite sestavo paketa po vašemu lastnemu okusu, obrnite se na nas pisemo ali ustreno.

Najfinješa bela moka 100 lbs. \$11.00

F.C.O. do jugosl. meje \$10.25

PAKET št. 1 \$7.90

5 lbs. kave
5 lbs. sladkorja
5 lbs. riža
5 lbs. spaghetti

PAKET št. 4 \$15.75

10 lbs. kave
10 lbs. sladkorja
10 lbs. riža
20 lbs. moko

PAKET št. 7 \$7.00

5 lbs. mila za pranje
5 lbs. mila za umivanje
2 lbs. mila za britje

PAKET št. 10 \$12.80

ZA DECO
10 lbs. sladkorja
10 lbs. farina
10 lbs. riža
3 lbs. kakao
5 lbs. mleka v prahu

PAKET št. 5 \$14.00

2 lbs. masla (butter)
2 lbs. čokolade
1 lb. kakao
½ lb. rozine (raisins)
½ lb. čaja
1 lb. poper v zrnu
20 pak. noodle soup

PAKET št. 8 \$10.00

10 lbs. sladkorja
5 lbs. kondenz. mleka
½ lb. kakao
5 lbs. masla (butter)

PAKET št. 3 \$14.90

10 lbs. masti
10 lbs. spaghetti
10 lbs. ječmena (barley)
2 kg. sunke

PAKET št. 6 \$24.85

10 lbs. kave
20 lbs. sladkorja
10 lbs. riža
10 lbs. spaghetti
10 lbs. masti
5 lbs. mleka v prahu

PAKET št. 9 \$10.25

2 lbs. kave
5 lbs. riža
5 lbs. sladkorja
5 lbs. spaghetti
5 lbs. moko
2 lbs. kondež. mleka
½ lb. kakao
1 lb. čokolade
10 pak. noodle soup

PAKET št. 11 \$13.50

Svinjska mast v zaboju
Milo za pranje
Gres v vrečah
Fižol rdeč v vrečah

PAKET št. 12 \$17.50

63 lbs. \$17.50
50 lbs. \$11.50
50 lbs. \$9.50

PAKET št. 13 \$13.50

37 lbs. \$13.50
50 lbs. \$11.50
50 lbs. \$9.50